

Υπόθεση C-582/23 [Wiszkier]ⁱ

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

20 Σεπτεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Πολωνία)

Ημερομηνία της απόφασεως του αιτούντος δικαστηρίου

2 Αυγούστου 2023

Αιτών:

R. S.

Λοιποί διάδικοι:

C. spółka akcyjna we W.

Syndyk masy upadłości M. S. i R. S.

Syndyk masy upadłości G. spółki akcyjnej w upadłości w W.

J. J.

M. G.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Κατάρτιση σχεδίου αποπληρωμής των πιστωτών στο πλαίσιο πτώχευσης φυσικού προσώπου.

ⁱ Η ονομασία της υπό κρίση υπόθεσης είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

Δυνατότητα επίκλησης της καταχρηστικότητας ρητρών καταναλωτικών συμβάσεων στο πλαίσιο πτωχευτικής διαδικασίας – Οδηγία 93/13 – Άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχουν τα άρθρα 6, παράγραφος 1, και 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει ότι το πτωχευτικό δικαστήριο δεσμεύεται από τον κατάλογο των πιστωτών και των απαιτήσεών τους που εγκρίθηκε από τον εισηγητή δικαστή στο πλαίσιο πτωχευτικής διαδικασίας και η οποία κωλύει κατ' αυτόν τον τρόπο την εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα συμβατικών ρητρών από το εν λόγω δικαστήριο το οποίο εκδίδει την απόφαση που περατώνει τη διαδικασία;

2. Έχουν τα άρθρα 6, παράγραφος 1, και 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία δεν επιτρέπει στο δικαστήριο να διατάζει προσωρινά μέτρα στο πλαίσιο πτωχευτικής διαδικασίας και η οποία μπορεί, συνεπώς, να αποθαρρύνει τους καταναλωτές από τη διεκδίκηση της προστασίας που τους παρέχει η οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 93/13/ΕΟΚ, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές: άρθρο 6, παράγραφος 1, και άρθρο 7, παράγραφος 1.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

1. Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (νόμος της 28ης Φεβρουαρίου 2003 – Πτωχευτικός Νόμος) (Dz. U. του 2019, θέση 498, όπως έχει τροποποιηθεί).

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – kodeks postępowania cywilnego (νόμος της 17ης Νοεμβρίου 1964 - Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας) (Dz. U. του 2021, θέση 1805, όπως έχει τροποποιηθεί): άρθρα 730, 730¹ (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων).

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – kodeks pracy (νόμος της 26ης Ιουνίου 1974 - Εργατικός Κώδικας) (Dz. U. του 2022, θέση 1510, όπως έχει τροποποιηθεί):

Άρθρο 87 § 3. Η παρακράτηση μισθού επιτρέπεται εντός των ακόλουθων ορίων:

- 1) σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση απαιτήσεων διατροφής, μέχρι του ποσού των τριών πέμπτων του μισθού,
- 2) σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση άλλων απαιτήσεων ή συμψηφισμού με προκαταβολές εξόδων, μέχρι του ημίσεος του μισθού.

Σύντομη παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας

Με την από 15 Οκτωβρίου 2019 απόφασή του, το Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (πρωτοδικείο του Λοτζ – κεντρικός τομέας της πόλης του Λοτζ, Πολωνία) κήρυξε σε πτώχευση τον R. S. ως φυσικό πρόσωπο μη ασκούν εμπορική δραστηριότητα.

Η πτωχευτική περιουσία περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, την κυριότητα ποσοστού ½ εξ αδιαιρέτου επί ενός ακινήτου. Το ιδανικό μερίδιο εκποιήθηκε έναντι 350.000 πολωνικών ζλότι (PLN). Επί του ακινήτου είχε συσταθεί υποθήκη προς εξασφάλιση απαίτησης από δάνειο, πλέον τόκων και λοιπών εξόδων και προσαυξήσεων, ύψους 832.696,77 πολωνικών ζλότι (PLN), υπέρ της πιστώτριας ανώνυμης εταιρείας G. Η πιστώτρια G. έλαβε 360.671,69 πολωνικά ζλότι (PLN) από την πτωχευτική διαδικασία, σε εκτέλεση του πίνακα κατάταξης.

Στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας του R. S. συντάχθηκε κατάλογος των πιστωτών και των απαιτήσεών τους, ο οποίος εγκρίθηκε με την από 26 Απριλίου 2021 διάταξη του εισηγητή δικαστή. Ο κατάλογος περιλάμβανε αναγγελθείσες απαιτήσεις συνολικού ποσού 1.247.127[,93 πολωνικών ζλότι (PLN), εκ των οποίων η μία, ποσού 975.362 πολωνικών ζλότι (PLN), αναγγέλθηκε από την G. Ο πτωχεύσας αναγνώρισε όλες τις αναγγελθείσες απαιτήσεις. Κατά του καταλόγου των πιστωτών και των απαιτήσεών τους δεν υποβλήθηκαν αντιρρήσεις από τον πτωχεύσαντα ή από κάποιον πιστωτή.

Η οφειλή έναντι της G. γεννήθηκε στο πλαίσιο της αγοράς του ακινήτου. Στις 30 Μαρτίου 2007, ο πτωχεύσας R. S., από κοινού με τη σύζυγό του M. S. και τους L. K. και A. K., συνήψαν με την πιστώτρια σύμβαση ενυπόθηκου δανείου με ρήτρα αξίας ελβετικού φράγκου (CHF), ύψους 489.821,63 πολωνικών ζλότι (PLN) και διάρκειας 360 μηνών. Με βάση τον σχετικό υπολογισμό, οι δανειολήπτες ανέλαβαν την υποχρέωση να αποπληρώσουν στην πιστώτρια 211.952,23 ελβετικά φράγκα (CHF).

Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η εν λόγω σύμβαση περιέχει καταχρηστικούς όρους, οι οποίοι ενδέχεται να επιφέρουν την ακυρότητά της. Σε μια τέτοια περίπτωση, η οφειλή έναντι της πιστώτριας δεν θα υπερβαίνει το ποσό των

489.821,63 πολωνικών ζλότι (PLN), δεδομένου δε ότι εκκρεμούν πτωχευτικές διαδικασίες και κατά των L. K. και A. K. και ότι η πιστώτρια έλαβε το προϊόν της εκποίησης του ½ του ακινήτου σε άλλη πτωχευτική διαδικασία, η εν λόγω οφειλή θα μπορούσε να ανέρχεται σε 0 πολωνικά ζλότι (PLN), όπερ απαιτεί τη διαπίστωση πρόσθετων πραγματικών περιστάσεων.

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση θα πρέπει, βασιζόμενο στον κατάλογο των πιστωτών και των απαιτήσεών τους που συντάχθηκε στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας, να καταρτίσει για τον πτωχέυσαντα R. S. σχέδιο αποπληρωμής των πιστωτών που θα ανταποκρίνεται τόσο στην εισοδηματική ικανότητά του, όσο και στο ύψος των ανεξόφλητων οφειλών του. Ο R. S. ζητεί την απαλλαγή από τις οφειλές του χωρίς την κατάρτιση σχεδίου αποπληρωμής ή, επικουρικώς, την κατάρτιση σχεδίου αποπληρωμής για περίοδο 6 μηνών και ύψους 500 πολωνικών ζλότι (PLN). Η πιστώτρια G. ζητεί την κατάρτιση σχεδίου αποπληρωμής ύψους τουλάχιστον 2.000 πολωνικών ζλότι (PLN) μηνιαίως και διάρκειας 36 μηνών. Οι λοιποί πιστωτές δεν λαμβάνουν θέση. Ο σύνδικος της πτώχευσης ζητεί την κατάρτιση σχεδίου αποπληρωμής ύψους 2.500 πολωνικών ζλότι (PLN) μηνιαίως και διάρκειας 36 μηνών.

Ο πτωχέυσας R. S. εξακολουθεί να εργάζεται. Λαμβάνει 3.500 πολωνικά ζλότι (PLN) περίπου από τον μισθό του στον τραπεζικό λογαριασμό του, ενώ το υπόλοιπο μέρος του μισθού του, ύψους 3.500 πολωνικών ζλότι (PLN) περίπου, εντάσσεται στην πτωχευτική περιουσία με σκοπό την ικανοποίηση των πιστωτών του, συμπεριλαμβανομένης της G.

Στις 20 Ιουλίου 2023 κηρύχθηκε σε πτώχευση η G. και η πτωχευτική διαδικασία συνεχίζεται με τη συμμετοχή του συνδίκου της πτώχευσης.

Συνοπτική παράθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 1 Η πτώχευση των καταναλωτών εξυπηρετεί, κατά βάση, δύο σκοπούς: την ικανοποίηση των πιστωτών των πτωχευσάντων και την παροχή στους τελευταίους της δυνατότητας να απαλλαγούν από τις οφειλές τους. Η πτωχευτική διαδικασία διεξάγεται από τον εισηγητή δικαστή, όργανο δικαστικό, ο οποίος εκτελεί όλες τις σχετικές πράξεις της, με εξαίρεση εκείνες που ανήκουν στην αρμοδιότητα του πτωχευτικού δικαστηρίου. Κατά τη διάρκεια της πτώχευσης καταναλωτή τα περιουσιακά στοιχεία του ρευστοποιούνται, συντάσσεται κατάλογος των πιστωτών και των απαιτήσεών τους, το προϊόν της ρευστοποίησης κατανέμεται μεταξύ των πιστωτών και η διαδικασία ολοκληρώνεται με την κατάρτιση σχεδίου αποπληρωμής των πιστωτών εντός περιόδου έως 36 μηνών.
- 2 Στον κατάλογο των πιστωτών και των απαιτήσεών τους αναγράφονται οι πιστωτές οι οποίοι μετέχουν στην πτωχευτική διαδικασία καθώς και τα ποσά των απαιτήσεών τους. Ο κατάλογος δεν υπόκειται, κατ' αρχήν, σε έλεγχο ουσίας από τον εισηγητή δικαστή. Οι απαιτήσεις ενσωματώνονται στον κατάλογο από τον σύνδικο της πτώχευσης, ο δε πτωχέυσας δικαιούται να προβεί σε δήλωση αναγνώρισης ή μη μιας απαίτησης. Ο κατάλογος υποβάλλεται στον εισηγητή

δικαστή και δημοσιεύεται από αυτόν, ενώ ο πτωχέυσας και οι πιστωτές δικαιούνται να τον προσβάλουν υποβάλλοντας αντιρρήσεις. Αντιρρήσεις μπορούν να υποβληθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας 2 εβδομάδων από την ημερομηνία της δημοσίευσης. Μετά την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας, οι συμμετέχοντες στη διαδικασία χάνουν το δικαίωμα προσβολής του καταλόγου. Εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις, ο εισηγητής δικαστής εγκρίνει τον κατάλογο και ο τελευταίος είναι δεσμευτικός στη συνέχεια της διαδικασίας, έως ότου τυχόν τροποποιηθεί κατά τα προβλεπόμενα.

- 3 Δεν αμφισβητείται ότι ούτε ο σύνδικος, ούτε ο εισηγητής δικαστής εξέτασαν τη σύμβαση που συνήφθη με την πιστώτρια G. από άποψη καταχρηστικότητας των συμβατικών όρων. Επιπλέον, ο εισηγητής δικαστής δεν προέβη σε αυτεπάγγελτη τροποποίηση του καταλόγου.
- 4 Ο πτωχέυσας προέβη σε δήλωση αναγνώρισης της απαίτησης στο σύνολό της, γεγονός που πιθανώς να υποδηλώνει ότι δεν επιδίωκε να προστατευτεί από τη χρήση καταχρηστικών συμβατικών όρων εκ μέρους της αντισυμβαλλόμενης του επιχείρησης. Ωστόσο, σε δικόγραφο που κατέθεσε μετά το πέρας της επ' ακροατηρίου συζήτησεως, ο πληρεξούσιος δικηγόρος του πτωχέυσαντος επισήμανε το ενδεχόμενο η σύμβαση με την G. να πάσχει ακυρότητα λόγω της χρήσης καταχρηστικών συμβατικών ρητρών, και, συνακόλουθα, το ενδεχόμενο μείωσης εξ αυτού του λόγου των ποσών που θα έπρεπε να αποπληρωθούν.
- 5 Από τα έγγραφα της πτωχευτικής διαδικασίας δεν προκύπτει ενημέρωση του πτωχέυσαντος για το ότι οι όροι της σύμβασής του με την G. ενδέχεται να είναι καταχρηστικοί και συνειδητή δήλωσή του ότι δεν πρόκειται να διεκδικήσει την προστασία που του παρέχει η οδηγία 93/13. Επιπρόσθετα, ο πτωχέυσας, μέχρι τις 3 Νοεμβρίου 2022, δεν εκπροσωπείτο στην πτωχευτική διαδικασία από δικηγόρο.
- 6 Οι εφαρμοστέες διατάξεις του εθνικού δικαίου δεν επιτρέπουν στο πτωχευτικό δικαστήριο, κατά την κατάρτιση του σχεδίου αποπληρωμής των πιστωτών, να ελέγχει αυτεπαγγέλτως συμβατικούς όρους από άποψη καταχρηστικότητας. Εάν έχει υπόνοιες για την καταχρηστικότητα συμβατικών ρητρών, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης και να θέσει το σχετικό ζήτημα ενώπιον του εισηγητή δικαστή, ώστε να εξετάσει εκείνος το ενδεχόμενο της αυτεπάγγελτης τροποποίησης του καταλόγου των πιστωτών και των απαιτήσεών τους. Η κατάσταση αυτή προκαλεί αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκδίκαση της υπόθεσης καθώς το δικαστήριο, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που έχει ως σκοπό την κατάρτιση του σχεδίου αποπληρωμής, διαθέτει συνήθως ήδη όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για να αξιολογήσει την καταχρηστικότητα των συμβατικών ρητρών. Ακόμη, όλες οι εργασίες της πτώχευσης που σχετίζονται με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του πτωχέυσαντος, την κατανομή του προϊόντος της ρευστοποίησης και τον κατάλογο των πιστωτών και των απαιτήσεών τους έχουν ήδη εκτελεστεί. Η τροποποίηση του καταλόγου είναι μια διαδικασία που χαρακτηρίζεται από τυπικότητα, καθώς προϋποθέτει την αυτεπάγγελτη σύνταξη της σχετικής αιτιολογίας, επίδοση στους συμμετέχοντες στη διαδικασία και δημοσίευση. Επιπροσθέτως, ο εισηγητής

δικαστής δεν δεσμεύεται από τη γνώμη του πτωχευτικού δικαστηρίου και μπορεί να κρίνει ότι δεν συντρέχουν λόγοι για την αυτεπάγγελτη τροποποίηση του καταλόγου.

- 7 Λαμβάνοντας υπόψη την καταχρηστικότητα των συμβατικών ρητρών, το πτωχευτικό δικαστήριο που αποφασίζει για το σχέδιο αποπληρωμής του πτωχεύσαντος θα μπορούσε να ορίσει χαμηλότερο ποσό στο σχέδιο ή και να μην καταρτίσει καθόλου τέτοιο, εάν προέκυπτε ότι το προϊόν της εκκαθάρισης της πτωχευτικής περιουσίας θα επαρκούσε για την εξόφληση όλων των οφειλών. Αυτό προϋποθέτει τη διαπίστωση περαιτέρω πραγματικών περιστατικών, η οποία εξαρτάται από το κατά πόσον το αιτούν δικαστήριο δύναται κατά τον νόμο να παράσχει έννομη προστασία στον πτωχεύσαντα.
- 8 Κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας, ο πτωχεύσας δεν ήταν σε θέση να ασκήσει ο ίδιος αγωγή για την προάσπιση των δικαιωμάτων που του παρέχει η οδηγία 93/13· η διοίκηση της περιουσίας του ανήκε και εξακολουθεί να ανήκει στον σύνδικο.
- 9 Ο πτωχεύσας είχε τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τον κατάλογο των πιστωτών και των απαιτήσεών τους. Ωστόσο, η υποβολή αντιρρήσεων συνεπάγεται την υποχρέωση καταβολής αναλογικών δικαιωμάτων από την υπόλοιπη περιουσία του πτωχεύσαντα (το 50% του μισθού του εισπράττεται από τον σύνδικο και εντάσσεται στην πτωχευτική περιουσία). Επίσης, το περιεχόμενο των αντιρρήσεων χαρακτηρίζεται από τυπικότητα και απαιτείται στο σχετικό δικόγραφο να εκτεθούν όλοι οι σχετικοί λόγοι και τα αποδεικτικά μέσα. Ακόμη, κατά την ημερομηνία σύνταξης του καταλόγου στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας, είναι πιθανό ο πτωχεύσας να μη γνώριζε ότι οι όροι της σύμβασής του με την G. ήταν καταχρηστικοί.
- 10 Όπως τόνισε το Δικαστήριο στην απόφαση της 5ης Μαρτίου 1996 στις υποθέσεις C-46/93 και C-48/93, Brasserie du Pêcheur και Factortame, όταν το δίκαιο της Ένωσης παρέχει δικαιώματα σε ιδιώτες, θα πρέπει επίσης να τους εξασφαλίζει τα μέσα που καθιστούν δυνατή την αποτελεσματική άσκησή τους. Το δίκαιο της Ένωσης δεν ρυθμίζει, κατ' αρχήν, διαδικαστικά ζητήματα που αφορούν την ικανοποίηση απαιτήσεων που πηγάζουν από αυτό, αφήνοντας το συγκεκριμένο ζήτημα στη ρυθμιστική αρμοδιότητα των κρατών μελών (αρχή της διαδικαστικής αυτονομίας), ενώ τα όρια της ευχέρειάς τους αυτής χαράσσονται από τις αρχές της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας.
- 11 Εκδικάζοντας την υπόθεση με αντικείμενο την κατάρτιση του σχεδίου αποπληρωμής, το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εφαρμοστέοι εθνικοί κανόνες ενδέχεται να καθιστούν αδικαιολόγητα δυσχερή, αν όχι αδύνατη, για τον πτωχεύσαντα καταναλωτή την επιδίωξη της προστασίας των δικαιωμάτων που του παρέχει η οδηγία 93/13. Από την άλλη πλευρά, το πτωχευτικό δίκαιο δεν επιτρέπει στο δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση σχετικά με την κατάρτιση σχεδίου αποπληρωμής να ελέγξει τη σύμβαση από άποψη καταχρηστικότητας των όρων της.

- 12 Το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα τονίσει ότι ο αυτεπάγγελτος έλεγχος του καταχρηστικού χαρακτήρα συμβατικών ρητρών αποτελεί καθήκον των εθνικών δικαστικών οργάνων και ότι ο υπερβολικός φόρτος εργασίας ή άλλες πρακτικές δυσχέρειες δεν δικαιολογούν παρεκκλίσεις από το καθήκον αυτό (βλ. π.χ. διάταξη της 26ης Νοεμβρίου 2020, C-807/19, DSK Bank EAD).
- 13 Ωστόσο, στην πτωχευτική διαδικασία είναι δύσκολο να καθοριστεί η αρμοδιότητα για τη διενέργεια ενός τέτοιου ελέγχου μεταξύ των οργάνων της πτώχευσης, με αποτέλεσμα στην πράξη ο έλεγχος να μην διενεργείται. Ο εισηγητής δικαστής εξετάζει τις αναγγελίες απαιτήσεων μόνο από τυπική άποψη και τις διαβιβάζει στον σύνδικο, ο οποίος τις εξετάζει στην ουσία τους και συντάσσει τον κατάλογο των πιστωτών και των απαιτήσεών τους. Ο εισηγητής δικαστής δεν έχει αρμοδιότητα να τροποποιήσει τον κατάλογο πριν από την έγκρισή του, εκτός εάν υποβληθούν αντιρρήσεις από κάποιο νομιμοποιούμενο πρόσωπο. Στην υπό κρίση υπόθεση δεν υποβλήθηκαν αντιρρήσεις, συνεπώς, ο εισηγητής δικαστής ενέκρινε τον κατάλογο των πιστωτών και των απαιτήσεών τους.
- 14 Ο πτωχέυσας δεν επικαλέστηκε, κατά τη διαδικασία ενώπιον του εισηγητή δικαστή, τον καταχρηστικό χαρακτήρα των όρων της σύμβασής του με την πιστώτρια G. Ο εισηγητής δικαστής δεν είχε, επομένως, την υποχρέωση βάσει του εθνικού δικαίου να ελέγξει τη συμπεριληφθείσα στον κατάλογο απαίτηση. Ο ανωτέρω ισχυρισμός προβλήθηκε από τον δικηγόρο του πτωχέυσαντος το πρώτον ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, έργο του οποίου ήταν να εκδώσει απόφαση σχετικά με την κατάρτιση σχεδίου αποπληρωμής των πιστωτών ή την απαλλαγή του πτωχέυσαντος, με την απόφαση δε αυτή θα περατωθεί η πτωχευτική διαδικασία.
- 15 Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του πτωχέυσαντος, κατόπιν της παρακράτησης από τον μισθό που λαμβάνει των ποσών που εντάσσονται στην πτωχευτική περιουσία, του απομένει ένα ποσό 3.500 πολωνικών ζλότι (PLN), το οποίο δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του. Οι εφαρμοστέες στην παρούσα υπόθεση διατάξεις της πτωχευτικής διαδικασίας δεν επιτρέπουν καμία παρέμβαση του δικαστηρίου ή του εισηγητή δικαστή στο ύψος των παρακρατούμενων ποσών.
- 16 Ασφαλώς, το προϊόν της εκκαθάρισης της πτωχευτικής περιουσίας προορίζεται για την ικανοποίηση όλων των πιστωτών του πτωχέυσαντος, και όχι μόνο της G., ωστόσο, λόγω του ύψους των ποσών που εντάσσονται στην πτωχευτική περιουσία και των υποχρεώσεων του πτωχέυσαντος στο εγγύς μέλλον, ενδέχεται να προκύψει ότι το προϊόν της εκκαθάρισης επαρκεί για την ικανοποίηση και των υπολοίπων (πέραν της δανειστριάς της υπό κρίση απαίτησης). Κατά το εθνικό δίκαιο, ο μισθός του πτωχέυσαντος εξακολουθεί να εντάσσεται στην πτωχευτική περιουσία και μόνον με το πέρας της πτωχευτικής διαδικασίας θα αποδοθεί στον πτωχέυσαντα τυχόν διαφορά.
- 17 Στην απόφαση της 15ης Ιουνίου 2023 στην υπόθεση C-287/22, Getin Noble Bank, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 7,

παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα της αρχής της αποτελεσματικότητας, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομολογία κατά την οποία ο εθνικός δικαστής δύναται να απορρίψει αίτηση λήψεως προσωρινών μέτρων την οποία ασκεί καταναλωτής με αίτημα την αναστολή καταβολής των οφειλόμενων δυνάμει της εν λόγω συμβάσεως μηνιαίων δόσεων, εν αναμονή οριστικής αποφάσεως σχετικά με την ακύρωση της συναφθείσας από τον καταναλωτή συμβάσεως δανείου για τον λόγο ότι η οικεία σύμβαση περιλαμβάνει καταχρηστικές ρήτρες, όταν τα μέτρα αυτά είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της πλήρους αποτελεσματικότητας της οριστικής αποφάσεως.

- 18 Ωστόσο, η δυνατότητα λήψης προσωρινών μέτρων από το δικαστήριο, είτε κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος είτε αυτεπαγγέλτως, δεν έχει προβλεφθεί στην πτωχευτική διαδικασία.
- 19 Ο πτωχέυσας έχει μεν τη δυνατότητα να ζητήσει να εξαιρεθεί μέρος του μισθού του από την πτωχευτική περιουσία, εντούτοις, κάτι τέτοιο θα απαιτούσε τη σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών και τη λήψη απόφασης με πλειοψηφία των 2/3 των ψήφων σε αυτή και, συνεπώς, χωρίς τη συναίνεση της G., ο πτωχέυσας δεν έχει περιθώριο να προστατευτεί, με αποτέλεσμα το συγκεκριμένο μέσο παροχής έννομης προστασίας να καθίσταται εντελώς αναποτελεσματικό.
- 20 Το Δικαστήριο τόνισε στην απόφαση της 19ης Ιουνίου 1990, C-213/89, Factortame I, ότι το δίκαιο της Ένωσης απαιτεί να παρέχεται η δυνατότητα λήψης αποτελεσματικών προσωρινών μέτρων για την προστασία των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτό.
- 21 Βεβαίως, η λήψη προσωρινών μέτρων σε πτωχευτική διαδικασία θα απαιτούσε να σταθμιστούν από το δικαστήριο τα συμφέροντα όχι μόνο του πτωχέυσαντος, αλλά και των πιστωτών που μετέχουν στη διαδικασία. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η φύση της πτωχευτικής διαδικασίας ως καθολικής εκτέλεσης σε βάρος της περιουσίας του οφειλέτη είναι κατ' αρχήν ασυμβίβαστη με τη λήψη προσωρινών μέτρων που κατατείνουν στη μείωση των ποσών που πρόκειται να αποπληρώσει ο πτωχέυσας.
- 22 Ωστόσο, μια τέτοια ρύθμιση, η οποία αποκλείει τη δυνατότητα λήψης προσωρινών μέτρων, μπορεί να αποθαρρύνει τον πτωχέυσαντα από τη διεκδίκηση της προστασίας που του παρέχει η οδηγία 93/13 ή ακόμη και να τον ωθήσει να δηλώσει ότι δεν τη ζητεί, όπερ εμποδίζει την επίτευξη του σκοπού της οδηγίας, που είναι να διασφαλιστεί ότι οι συμβάσεις που συνάπτονται με τους καταναλωτές δεν περιέχουν καταχρηστικές ρήτρες.